

OSKA sotsiaaltöö uuring

Väljavõtte olulisematest tulemustest

2030. aastaks kasvab hõive sotsiaaltöö valdkonnas ligikaudu 20%

- Valdkonna hõivet ja tööjõuvajadust mõjutavad kõige enam demograafilised arengusuundumused, sh rahvastiku vananemine. Tehnoloogia areng ei vähenda valdkonna põhikutsealade tööjõuvajadust olulisel määral.
- Valdkonna hõive- ja tööjõuvajaduse prognoos ei näe ette ühelgi põhikutsealal hõivatute arvu vähenemist. Enamikul põhikutsealadel kasvab nii hõivatute arv kui ka vajadus uute töötajate järele. Tööjõuvajadust suurendab ka kõrvaltöödena panustamine.
- Kõige enam on prognoosiperioodil (2020–2030) juurde vaja hooldustöötajaid. Vajadus kasvab ka tegevusjuhendajate, tugiisikute, sotsiaaltöötajate ja nõustajate, lastekaitse- ja peretöötajate ning erivajadustega lastega tegelevate lapsehoidjate järele.

Valdkonna murekohaks on erialade lõpetajate suur volavus

- Kokku lõpetas aastatel 2019–2020 valdkonna põhikutsealadel töötamise ligi 1800 inimest, mida oli ligi 12% aastal 2019 põhikutsealadel töötanutest.
- Lõpetanute erialase rakendumisega suuri probleeme pole, küll aga on murekohaks töökohal püsimine.
- Tööjõu volavuse peamiste põhjustena võib välja tuua madala palgataseme, töökoormuse/pinge ning ka töö vähese väärtustamise ühiskonnas.
- Sotsiaalala töötajad on vahetu klienditöö tõttu kõrgendatud läbipõlemise riskiga, mistõttu on nende valdkonnas püsimisel üliolulised enesehoiuoskused ning supervisiooni ja kovisiooni kättesaadavus.
- Ühe võimalusena tööjõuvajaduse katmiseks võib kaaluda välistööjõudu, kuid selle puhul tuleb arvestada väga heal tasemel emakeele vajadust ning vajadust tööletulijate ühiskonda lõimumiseks.

Viimase viie aasta jooksul on toimunud muutused teadmiste ja oskuste vajaduse rõhuasetustes

- Spetsialistide tasemel on teravalt esile tõusnud õiguslaste kompetentside kasvav vajadus, sh teadmised haldusmenetlusest ning kaugnõustamisoskused.
- Oskustöötajate puhul toodi kasvava vajadusega välja erinevad tervisealased teadmised ja oskused.
- Trend, kus klientide probleemid muutuvad üha komplekssemaks, toob kaasa vajaduse teadmiste järele keerulisematest psüühilistest ja füüsilistest erivajadustest ning traumateadlikkusest.

- Teadmiste ja oskustega võrdselt olulised on sotsiaaltöö valdkonnale omased väärtused ja hoiakud, nagu näiteks empaatia, eetika, sallivus ja inimlik hoolimine.

Taust

- Sotsiaaltöö valdkonna põhikutsealadel töötas 2020. aastal üle 16 000 inimese ning kui arvestada ka kõrvaltööna panustajaid, moodustasid põhikutsealadel töötajad ligi 3% kõigist Eesti hõivatutest.
- Sotsiaaltöö erialadel saab õppida:
 - kõrghariduses Tallinna Ülikoolis, Tartu Ülikoolis ja Tallinna Tehnikakõrgkoolis,
 - kutsehariduses seitsmes koolis ning neljal õppekaval.
- OSKA sotsiaaltöö uuringus analüüsiti sotsiaaltöö juhtide, sotsiaaltöötajate ja nõustajate, lastekaitse- ja peretöötajate, hooldustöötajate, tegevusjuhendajate, lapsehoidjate, asenduskoju ja perekodu kasvatajate ning tugiisikute tööjõu- ja oskuste vajadust aastani 2030 ning esitati ettepanekud haridussüsteemile, kuidas seda täita.
- OSKA tööjõu ja oskuste vajaduse uuringud aitavad teha tarku karjäärivalikuid ning kujundada tulevikku vaatavat töö- ja hariduspoliitikat.